

NAMN ATT MINNAS

GÖSTA AGRENIUS

Industriborgarrådet Gösta Agrenius är inte vad man i dagligt tal kallar en vacker karl. Men hans kalhuvade, kopparröda, koppärriga fysionomi med den breda näsan, de breda läpparna och den vakna blicken bakom de breda brillorna väcker på något sätt tillit. Det är en känsla, som växer, när man hör honom tala, lugnt, klart, koncist och sakligt. Man tvivlar inte på att det är en civilingenjör, jur. kand. och kapten i reserven man har framför sig. Borgarrådet Agrenius gör intryck av att vara den idealtypiska kombinationen av dessa tre begrepp. Somliga säger att han framför allt är civilingenjör, andra att han framför allt är jur. kand. och åter andra att han framför allt är reservkapten.

Avvägningen är en smaksak. Men när ingen säger att han framför allt är borgarråd och närmare bestämt det borgarråd, som är ledare för högerns stadsfullmäktige-grupp och därtill nyvald ordförande i Stockholmshögerns förbund, får detta inte fattas som kritik. Det är bara ett erkännande av att Agrenius är fackman snarare än politiker och intresserar sig mera för sin uppgifts sakliga än dess kommunalideologiska aspekter. Om sanningen skall fram, är det mest en slump att han sitter, där han sitter. Skvallet uppger att Agrenius blev borgarråd därför att en viss annan person, just när avgörandet skulle falla, råkade vara ute och vädra sin hund och att han nu blivit Stockholmshögerns ordförande huvudsakligen för att en viss annan person inte skulle bli det. Den-

na historieskrivning är förmodligen inte oangriplig, men så till vida ligger det en kärna av sanning i den som att Agrenii kommunalpolitiska karriär förefaller att ha påverkats av en serie tillfälligheter.

Agrenius är en tämligen ung man, just över 50 — vilket i varje fall för en politiker inte är någon ålder i det snabbt förgubbade svenska samhället. Han började sin verksamhet före och under kriget som ingenjör i vattenfallsstyrelsen, järnvägsstyrelsen och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Efter kriget blev han ombudsman i SVR och drev sedan under några år egen verksamhet. Som ivrig medlem av SACO kom han att intressera sig för tjänstemannafrågor och uppsattes vid stadsfullmäktigevalet 1946 som femte namn på högerns tjänstemannalista. Varken Agrenius eller någon annan trodde att han skulle bli vald, men just den gången rådde det en utpräglad tjänstemannakonjunktur och Agrenius kom till sin egen förvåning in i stadsfullmäktige.

Där har han sedan dess suttit kvar och under tiden har hans kommunalpolitiska karriär nolens volens fortgått. Sina sporrar tjänade han i fastighetsnämnden, där han hade ett tacksam samt föremål för kritik i dåvarande borgarrådet Set Persson, som på den tiden ännu var kommunistisk förtroendeman. Uppmärksamheten fästes på Agrenius och år 1950 blev han — hund eller inte hund — borgarråd på industriroteln. Om Agrenii borgarrådsutnämning var en slumpens skörd, så

kan man nu efter femton år konstatera att i detta speciella fall skörden burit god frukt. Det är ingen som ifrågasätter hans kompetens; tvärtom åtnjuter han allmänt anseende för duglighet och energi och får beröm för sin samarbetsförmåga. Och det kanske när allt kommer omkring är viktigare än specialbegåvning och specialintresse för den kommunalpolitiska intrigen.

Kanske var det sådana synpunkter som spelade in när han till åtskilligas förvåning och i varje fall någons besvikelse år 1961 utsågs till ordförande i högerens stadsfullmäktigegrupp. Men som man kunnat vänta sig har meningarna om denne opolitiska politikers politik varit mera delade än om hans fackliga insatser. I rättvisans namn måste nog sägas att kritiken hade större fog under de första åren av hans politiska karriär än vad den har numera. Man får dock inte glömma att han var politiskt relativt oträ-

nad när han blev grupppordförande och därmed bröt den tradition, som säger att grupppordföranden icke skall hämtas ur borgarrådets krets. Å andra sidan har han ett politiskt påbrå, som kan ha spelat en roll, hans far var länge ordförande i Linköpings stadsfullmäktige och stor högerpamp i Östergötland — och med träningen följde intresset, som med tiden blivit alltmer markerat.

Ingen kan förneka att det koncentrerar sig huvudsakligen till det ekonomiska och tekniska området. Redan i början av sin stadsfullmäktigebana höll Agrenius stora inlägg i statdebatterna, där han bemödade sig att infoga huvudstadens ekonomiska problem i ett rikspolitiskt sammanhang och han har fortsatt med att söka se Stockholms politik ur allmänt borgerlig synpunkt. Det finns de som anser att han därvid kunnat vara mera ståndaktig. Men vad vet en utomstående om de segslitna kompromissförhand-

lingar som pågått bakom kulisserna om exempelvis cityplanen — hur uppörande den än må te sig för en sann stockholmare, har den i varje fall säkerligen varit sjufalt värre från början. Och visst är Mehr en skicklig dialektiker och en underhållande talare, men Agrenius har den förtjäns- ten att han talar hälften så länge, om ens det. Dessutom finns det en tyngd, en sakkunskap, ett eftertryck i det han har att säga, som i det långa loppet blir verkningsfullt när man jämför det med Mehrs intellektuella luftsprång och jonglörkonster.

Som borgarråd åtnjuter han allmän respekt inom alla partier som en skicklig, saklig och rätträdig man. Det framgår bland annat av att trots att det är socialdemokratisk majoritet i både industri- och hamnstyrelserna har han i allmänhet ingen svårighet att där få sin vilja igenom. Dessutom blev han för inte länge sedan ordförande i Svenska Hamnförbundet, där klubban så länge man kunnat minnas skötts av ordföranden i Göteborgs stadsfullmäktige, socialdemokraten Ernst Jungen — ett vittnesbörd så gott som något om Agrenii starka ställning

på sina fackgebit. Bland de bedrifter han som borgarråd särskilt glädjer sig åt torde vara att han bröt elvallen mellan Sverige och Norge genom att trygga Stockholms kraftförsörjning från norska källor, att han lyckats bevara Stockholms slakthus och därmed valfrihet på ett viktigt område för jordbrukare i Stockholmsregionen, som inte önskar ansluta sig till jordbrukets föreningsrörelse och slutligen att han lyckats vinna så pass mycket gehör för sin synpunkt att landets hamnar skall konkurrera på företagsekonomiska grunder och inte på grundval av subventioner.

Hans favorithobby är jakt, vilket gav anledning till tidningsrubriker, när för några år sedan hemvärnsmän av misstag kommenderats ut som drevkarlar under en av stadens älgjakter vid Bornsjön. Reservkapten Agrenius påtog sig utan att blinka hela ansvaret för denna faute.

Det höll på att bli en politisk strid av saken, men den kom av sig. Det fanns nämligen även socialdemokrater bland älgskyttarna.

G. U.